

MOSKWA, 14 GRUDNIA 1970

Москва, 14 XII 1970.

Дорогая Мария Львовна!

Большое спасибо за Ваше письмо: Вы не балуете нас письмами и это заставляет ценить их вдвойне. Посылаю Вам проект переводного сборника наших семиотических работ, который составлен совместно с Вячеславом Всеволодовичем и Юрием Михайловичем. Список предлагает с о с т а в , а не композицию сборника. В качестве его возможных разделов могли бы фигурировать, например, следующие: «Общие проблемы семиотики», «Структура текста», «Функция текста» — или что-нибудь в этом роде. Вероятно, необходимо краткое предисловие — представляющее и вводящее в проблематику — может быть, даже два: от Вас и от нас.

Предлагаемый Вашим издательством объем — не слишком велик. Тем не менее мы старались составить сборник таким образом, чтобы он отражал как актуальные интересы сегодняшнего дня, так и эволюцию за последнее десятилетие.

В сборник представлены с т а т ь и . Может быть, стоило бы, в качестве приложения (если объем не слишком строго лимитирован), опубликовать переводы некоторых т е з и с о в , которые сами по себе достаточно важны и могут рассматриваться как законченные произведения, но включение которых в основной состав сборника, в силу специфики жанра, могло бы нарушить его архитектуру. Они коротки — пять — шесть тезисов займут в своей совокупности не больше полутора печатного листа — но их включение сразу существенно расширило бы круг проблем и сделало бы издание более представительным в этом отношении.

В частности, можно было бы предложить следующие тезисы:

С. Ю. Неклюдов, *К вопросу о связи пространственно-временных отношений с сюжетной структурой в русской былинке, в Тезисах II-й Летней школы...*

М. Я. Билинкис, А. М. Туровский, *Об одном герметическом тексте, в Тезисах III-й Летней школы...*

Ю. М. Лотман, *О семиотике понятий «стыд» и «страх» в механизме культуры, в Тезисах IV-й Летней школы... и т.д.*

Если Вам эта мысль кажется осуществимой и достойной внимания, список тезисов, которые стоило бы перевести, мог бы быть выслан Вам дополнительно (напишите

только в этом случае общий объем подобного приложения, в который они должны были бы уложиться).

Пожалуйста, держите нас в курсе как этого дела, так и всех остальных дел. Все мы были бы Вам очень благодарны, если бы, преодолев отвращение к эпистолярному жанру (столь естественное и понятное у пишущих людей), Вы все же время от времени радовали бы нас Вашими письмами.

Всего Вам самого доброго — и большой привет всем друзьям.

Сердечно Ваш

Б. Успенский

[S t e m p l e:] 1) Москва, 13 XII 70. 2) Warszawa, 19 XII 70. 3) Warszawa, 21 XII 70.

Rkp Arch. IBL PAN, k. 2 i koperta.

Przekład polski

Moskwa, 14 XII 1970.

Droga Mario Lwowna!

Bardzo dziękuję za list. Nie rozpieszcza nas Pani listami, a to każe nam cenić je podwójnie. Posyłam projekt tomu naszych prac semiotycznych do przekładu, ułożony wspólnie z Wiaczesławem Wsiewołodowiczem i Jurijem Michałowiczem. Spis prac jest propozycją z a w a r t o ś c i , a nie kompozycji tomu. Jako możliwe rozdziały mogłyby figurować, na przykład, następujące: „Ogólne problemy semiotyki”, „Struktura tekstu” — czy coś w tym rodzaju. Chyba konieczna będzie krótka przedmowa, wprowadzająca w problematykę i przedstawiająca ją — a może nawet dwie: od Państwa i od nas.

Objętość, proponowana przez Państwa wydawnictwo, nie jest zbyt duża. Staraliśmy się jednak przygotować tom w taki sposób, by odzwierciedlał zarówno aktualne zainteresowania dnia dzisiejszego, jak i ewolucję w ciągu ostatniego dziesięciolecia.

Do tomu proponowane są a r t y k u ł y . A może warto byłoby jako suplement (jeśli objętość nie jest ściśle limitowana) opublikować przekłady niektórych t e z , które same w sobie są dosyć ważne i mogą być traktowane jako dzieła zakończone, ale włączenie ich do głównej części tomu, ze względu na specyfikę gatunku, mogłoby zachwiać jego konstrukcją. Są one krótkie — pięć — sześć tez w sumie zajmie nie więcej niż półtora arkusza wydawniczego, zaś ich włączenie od razu w sposób istotny rozszerzyłoby zasięg

problematyki i uczyniłoby wydanie bardziej reprezentatywnym pod tym względem. Między innymi można byłoby zaproponować tezy następujące:

S. J. Niekludow, *K woprosu o swiazi prostranstwiennno-wriemiennych odnoszenij s sjużetnoj strukturoj w russkoj bylinie*, w *Tieżisach II-j Letniej szkoły...*”.

M. J. Bilinkis, A. M. Turowski, *Ob odnom giermieticzeskom tiekstie*, w *Tieżisach III-j Letniej szkoły...*

J. M. Łotman, *O semiotikie poniatij «styd» i «strach» w miechanizmie kul'tury*, w *Tieżisach IV-j Letniej szkoły...* itd.

Jeśli ta myśl wyda się Pani możliwa do zrealizowania i godna uwagi, spis tez, które warto byłoby przetłumaczyć, można byłoby wysłać do Pani dodatkowo (prosimy wtedy napisać, jaka jest ogólna objętość suplementu, w której trzeba byłoby się zmieścić).

Bardzo prosimy, by nas Pani informowała zarówno co do tej sprawy, jak i co do pozostałych. Wszyscy bylibyśmy bardzo wdzięczni, gdyby, pokonując wstręt do gatunku epistolarnego (całkiem naturalny i zrozumiały u osób piszących), jednak od czasu do czasu sprawiała nam Pani radość swoimi listami.

Życzę Pani wszystkiego dobrego i serdecznie pozdrawiam wszystkich przyjaciół.

Serdecznie oddany

B. Uspienski